

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndc/32/2025
Identifikačné číslo spisu: 1724204299
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1724204299.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletého G. narodeného XX. B. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, dieťa matky Mgr. J. H., narodenej XX. N. XXXX, G., S. XA/XXXX a otca I. W., narodeného XX. Q. XXXX, C., G. ulica X/XXXX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Pezinok, Šenkvickej cesty 5, o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností a výchovné opatrenia, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 53P/81/2024, o návrhu matky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu matky maloletého na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 53P/81/2024 z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Martin nevyhovuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie návrh matky maloletého G. na prikázanie danej veci Okresnému súdu Martin podľa ustanovenia § 39 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) z dôvodu vhodnosti. Matka návrh odôvodnila tým, že sa stará o dve maloleté deti, N. (konanie o starostlivosti, ktoré sa vedie na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 28P/8/2025) a G. H. Ďalej tým, že momentálne býva a žije v I. a je pre ňu náročné cestovať z I. do C., pretože nemá auto, poberá iba rodičovský príspevok a zaťažuje to aj maloletého G..

2. S návrhom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti otec nesúhlasil, pretože konanie na Okresnom súde Pezinok prebieha už istý čas a nechce, aby došlo k ďalším preťahom; je v záujme maloletého dieťaťa skončiť konanie čo najskôr.

3. S návrhom na prikázanie veci nesúhlasil ani kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že s rodinou spolupracuje už od roku 2024 a matka maloletého G. nemá v úmysle natrvalo sa presťahovať do I..

4. Prokurátor Okresnej prokuratúry Pezinok nesúhlasil s prikázaním veci Okresnému súdu Martin, pretože to nie je účelné, ani v záujme maloletého.

5. Konanie o rozvode, ktoré manželstva a vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sú upravené zákonom č. 161/2015 Z. z. Civilným mimosporovým poriadkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). Podľa § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti inému súdu, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázanie veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP), neustanovuje inak, treba podaný návrh na prikázanie veci inému súdu posudzovať podľa prislúchajúceho ustanovenia CSP o prikázaní veci inému súdu.

6. Podľa ustanovenia § 39 ods. 2 a ods. 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

7. Podľa čl. 4 Základných princípov CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Pezinok a Okresnému súdu Martin posúdil dôvody návrhu na prikázanie veci inému okresnému súdu z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

9. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti je výnimkou z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimkou zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým hospodárnosť civilného sporového (i mimosporového) súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody na delegovanie veci môžu byť rôzne, najmä osobné, zdravotné, sociálne a finančné. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí byť aj dôvod delegácie výnimočný. Miesto pobytu niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť zúčastniť sa osobne na pojednávaní nariadených súdom nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu (9Ndc/4/2025, 6Ndc/13/2025, 3Ndc/10/2024, 6Ndc/26/2024).

10. Aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP prichádza do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Súd pri rozhodovaní o návrhu na delegovanie veci inému súdu okrem predmetu konania prihliada i na pomery oboch procesných strán, pričom na pomery toho, kto delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov, ktorí sa konania zúčastňujú.

11. Podľa najvyššieho súdu špecifiká danej veci navrhovanú delegáciu veci neodôvodňujú. Navrhovateľka spolu s návrhom predložila súdu nájomnú zmluvu na krátkodobý nájom bytu v I. od 01. júla 2025, na pojednávaní konanom 05. decembra 2025 sa vyjadrila v tom zmysle, že býva v prenajatom byte v I. od 01. júla 2025 a občas sa zdržiavala v G., kde má trvalé bydlisko. V novembri 2025 sa nachádzala v I. 3 týždne, iné mesiace prebývala v I. po 2 týždne. Dôvody na delegáciu veci uvádzané navrhovateľkou a ani dodatočne predložená pracovná zmluva uzavretá navrhovateľkou na dobu určitú - do 15. júna 2026, v ktorej nie je uvedené miesto výkonu práce, však nie sú takého charakteru, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností, či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd, sú vo všeobecnosti skôr

bežné a sami osebe bez ďalšieho neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Strana má právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a ods. 2 CSP) a v prípade finančných problémov môže požiadať Centrum právnej pomoci o bezplatnú právnu pomoc a zastupovanie. Najvyšší súd pri posudzovaní zobral do úvahy aj stav konania vo veci na Okresnom súde Pezinok, v ktorom bolo nariadené znalecké dokazovanie a stanovený termín pojednávania na 14. apríla 2026. Akceptáciou návrhu na prikázanie veci inému súdu bez existencie okolností výnimočnej povahy, by bolo porušením v ústave zaručenej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a zásady, že príslušnosť súdu stanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

12. Po komplexnom posúdení zistených skutočností, pomerov účastníkov konania, charakteru konania a záujmu maloletého dospel najvyšší súd k záveru, že navrhované prikázanie veci inému súdu nie je v záujme hospodárnosti konania. Okolnosťou v neprospech návrhu matky bol aj kategorický nesúhlas otca maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka a prokurátora Okresnej prokuratúry Pezinok s navrhovaným prikázaním veci inému súdu.

13. Najvyšší súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle ustanovenia § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu matky maloletého nevyhovelo.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.